

Tudományos emlékülés

A Magyar Nemzeti Függetlenségi Frontról

Tudományos emlékülés rendezett tegnap, csütörtökön a Szegedi Akadémiai Bizottság székházában a JATE, a Hazafias Népfront megyei bizottsága, és a TIT megyei szervezete a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front megalakulásának 40. évfordulója tiszteletére.

A tanácskozást — amely jelen voltak a megyei pártbizottság, a népfront, a TIT vezető képviselői is — az emlékülés elnöke, Vántus Istváné, az ismeretterjesztő társulat megyei titkára nyitotta meg. Egyebek között szolt arról a szegedi ünnepeksorozatáról, amely október 12-én, városunk föl-

szabadulásának 40. évfordulóján kezdődött, s amely arra hivatott, hogy méltóképp megemlékezzünk a magyar nép történelmének sorsfordulójáról. Mint ismeretes, november 30-án Szeged volt a színhelye a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front megalakulására emlékező országos politikai ünnepségnek is.

Kiemelkedő eseménye volt a folszabadulás történelmi folyamatának a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front december 2—3-ji szegedi megalakulása is, jelentőségének megfelelően kívánt megemlékezni erről is a város. A

tegnapi emlékülésen olyan fórumot teremtettek a rendezők, amelyen a népfrontmozgalom kialakulásának ismerői, a legújabb kori történelem, a helytörténet kutatói számolhattak be az elmúlt 40 esztendő eredményeiről.

Dr. Serfőző Lajos egyetemi tanár plenáris előadásában ismertette a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front megalakulásának történelmi körülményeit, és méltatta jelentőségét. Ezután az emlékülés három szekcióban folytatta munkáját; összesen tizennyolc előadás hangzott el a témával kapcsolatban, amelyek majd nyomtatásban is napvilágot látnak.

Mi legyünk a hangadók!

Pártforum

„Tény, hogy a közlekedési szakmában egyetlen üzletágot nem ért akkora sokk, mint bennünket, akkor, amikor magánszemélyek kaptak engedélyt arra, hogy taxizzanak. Egyik napról a másikra elfogyott a kuncsaftok többsége. Azt tapasztaltuk, hogy a vállalat későn reagált, a létező tartalékokat sem tártá fel időben.”

A taxisokat, tehertaxiokat és a bérautókkal foglalkozó közlekedésiek pártalapszervezetének titkárát idéztem. Magyar Ferenc elmondta a beszámolójában persze azt is, hogy az ez év áprilisától bevezetett új üzemi elosztási rendszer bevált. Nőtt a Volán-taxisok bevétele és bérezésük is javult.

Gondok persze változatlanul vannak. Élesedik a piaci verseny. Ahogyan Szabó B. János, a vállalati párt-végrehajtóbizottság tagja fogalmazta: „Meg kell ismerkednünk egy új fogalommal. Ez a fogalom a gazdasági kényszer. Nemrégiben a Volán-taxi léte vagy nem léte volt a kérdés. Úgy döntöttünk, hogy megpróbálunk versenyben maradni a mászkekkel. Egyféleképpen sikerült is. Olcsóbban fuvarozunk. És azok a sofőrök,

akik vállalták, hogy a vállalatnál maradnak, meg tudták változtatni addigszemléletüket. Munkánkra szinte nincs panasz. Gépkocsivevőink udvariasak, szolgálatkészek.

A szigorodó gazdasági feltételek között persze nem könnyű a taxisok dolga. Mindenképpen nyereséget kell produkálniuk, mert veszteséges üzemágat egyetlen vállalat, így a szegedi Volán sem tud a jövőben fenntartani. Az alapszervezet tagjai optimisták. És annak ellenére is azok, hogy lehetséges: nekik is fel kell majd emelniük szolgáltatásaik árát.

Érdekes és tartalmas vitáknak voltam fültanúja. Szó esett például a pártépítés ügyeiről. Igen nagy volt a fluktuáció. Sokan mentek el és sokan választották foglalkozásuknak itt a taxizást. A KISZ-szervezet segítségével több fiatal sikerült párttaggá nevelniük. Az alapszervezet bábáskodásával jött létre újra a változások miatt széthullott szakszervezet is az üzemegekben.

Talpon tudtak maradni. A konkurrencia pedig nem ki-

csí. Szegeden ma valószínűleg több taxi van, mint amennyire talán objektíven szükséges volna. Ez természetesen jó dolog, mert a néhány évvel ezelőttnél lényegesen magasabb lett ennek a szolgáltatásnak a színvonal.

Ahol mégis fejlődés mutatkozik, az a teherfuvarozás. S ugyanez mondható el a bérautórezlegről is. A vitában felszólalók pozitívként értékelték, hogy tavaly új szocialista brigád alakult. Az újonnan belépők hamar be tudtak illeszkedni, bár, s ezt az egyik legrégebbi párttag, Nagy Mihály gépkocsivezető hangsúlyozta, a kommunistáknak több gondot kellene fordítani rájuk. A már öszülő halántékú sofőr mondta ki azt is, ami ennek a beszámoló taggyűlésnek akár a summázata is lehet: „Nekünk, párttagoknak kell hangadóknak lennünk.”

Erdekes volt az is, amit Török Antal — ő már nyugdíjas — üzent aktív társainak. Arról beszélt, hogy a vállalatokhoz való hűség az egyik legfontosabb dolog a világon. Úgy vettem észre, hogy a törzsgárdai tagjainak jólesett, hogy az idős ember kimondta az igazságot.

Petri Ferenc

Segítség, támogatást érdemelnek

A rokkantak és a fogyatékosok egészségügyi és szociális helyzete

Amikor az ember megbetegszik, vagy balesetet szenved, akkor döbben rá igazán, hogy nincsen nagyobb érték életében, mint az egészsége. Föltehetően sok egészséges embernek sem könnyű az élete, de sokkal nehezebb azoknak, akiket testi fogyatékoságuk gátol abban, hogy úgy éljenek, dolgozzanak, mint a többség általában. A testi fogyatékosok gondja mindannyiunk gondja, s mindannyiunk kötelessége is a segítség. Embertársaink e csoportjának helyzetéről volt szó a Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsának elnökségi ülésén, tegnap, csütörtökön. A testület tagjai áttekintették azt a részletes előterjesztést, amelyet a megyei tanács vb egészségügyi osztályának vezetője terjesztett előlük. A szakszervezetek felelősséggel vállalják, hogy a rehabilitáció folyamatában, a megváltozott munkaképességű dolgozók foglalkoztatásában — a dolgozók egészségi állapotának, szakmai képzettségének megfelelő munkák kiválasztásában, a szociális segítségnyújtásban — érdekvédelmi munkájuk meghatározó. Ezért is dicserendő, hogy a szakszervezeti tisztviselők állandóan figyelemmel kísérik a megyében élő rokkantak és fogyatékosok egészségügyi és szociális helyzetét.

számoáltak azokkal, akik családotokban élnek, s nem részesülnek semmiféle állami juttatásban, nem tagjai az érdekvédelmi szervezeteknek. Csak becsülni lehet számukat körülbelül kétezerre.

A beszámoló csoportosítva is fölvezette a rokkantak és fogyatékosok életkörülményeit. A vakokról történő gondoskodás és szerveztség a régmúlta tekintet vizsza. Országos szövetségük 1918-ban alakult meg. A vakok iskoláztatása, szakmai képzésük, intézeti elhelyezésük viszonylag elfogadható, sőt akár közép- és felsőfokú tanulmányokat is folytathatnak, lehetőségeikhez mérten munkaközpontokat is szerezhetnek. Talán a részükre megállapított járadék nem követi „értékarányosan” a valóságot. Más a helyzet a hallássérültek körében. A statisztikai adatok kettőezer emberről szólnak, de számuk jóval nagyobb, s a zajos munkahelyek, körülmények csak tovább rontják a helyzetét. E kategóriában igen sok az idősebb ember, bár munkaközpontok könynyebben találhatók, mint beteg társaik. A megyében több vállalat is alkalmaz hallássérülteket (ruhagyár, Ikarus, nyomda-, cipő-, sőtőipar és a textilgyárak). A hallássérültek társadalmi szervezete is élénk, társaságot, szórakozást is nyújt számukra.

Csak hátráltatja e csoportnak a segítségét, hogy sokan „idegenkednek”, s a közutadban gyakran tapasztalni előítéleteket. Meg kell érteni, hogy az ideg- és elmebetegség jellegéből adódik az önálló életvitelre való képzetlenség, s olykor bizony a család sem képes megoldani helyzetüket. Tehát számukra a szociális otthonok, gondozóintézetek jelentenek megoldást.

A megyei tanács vb egészségügyi osztályának helyzetrajzához több tisztviselő is kiegészítést, véleménynyújtott. A szakszervezeteken aligha múlik a hátrányos és nehéz helyzetben levő emberrel sorsának javítása. Bár a munkahelyi vezetők és az ottani érdekvédelmi szervezetek többit is tehetnének javukra. A tanácskozás után olyan véleménye volt az embernek, hogy talán javul a rokkantak és fogyatékosok egészségügyi és szociális helyzete a következő esztendőekben.

Az elnökség tagjai ezután tájékoztatót hallgattak meg a megyei tanács jövő esztendői költségvetési és fejlesztési elképzeléseiről, majd áttekintették azt a munkát, amelyet a szakszervezeti testületek, a tagság végzett az idei gazdaságpolitikai feladatok végrehajtásában. Elfogadták az SZMT és az elnökség jövő esztendő elejére fölvezetett munkatervét, az 1985-ös költségvetési előirányzatukat, és meghallgatták a vezető titkár tájékoztatót a két ülés között végzett munkáról.

A főkönyvelő visszakerdez

Mezőgazdasági fórum a Technika Házában

Igen meglepődtek a szervezők, amikor a résztvevők dugig töltötték az MTESZ-székház nagy tanácstermet, majd a harmadik emeleti klubot, ahol ipari tévén nézhetők az előadásokat. Még a klubterem „kakasülőjén” is szorongtak az érdeklődők, akik a MÜSZI, teljes nevén a Mezőgazdasági Ügyvitel-szervezési és Számítástechnikai Közös Vállalat által szervezett gazdaságpolitikai fórum kedvéért jöttek el a régió közelebbi 4-5 megyéjéből. A Pénzügyminisztérium, a MÉM, a TOT és a Nemzeti Bank képviselői vállalkoztak, hogy válaszoljanak az írásban és szóban fölített kérdésekre. Olyan vezetők ültek az elnökségi asztal mögött, akik részt vettek a változó jogszabályok kidolgozásában. A főkönyvelők visszakerdezhettek: hogy is gondolták hát ezt vagy amazt a passzusát az új szabályozó

rendszer jogszabályainak? S amit a paragrafusok szűkszavúsága nem enged meg, most megtehették: részletesen indokolták, értelmezték, magyarázták az szabályok változását, ezek okát, célját.

A legnagyobb érdeklődés a jövő évi keresetszabályozás gyakorlatát kísérte. A legtöbb problémát az új jogszabályokra való áttérés jelenti. A kérdések jó része a szakemberek ügye: kérdeztek, és választ kaptak az amortizáció, az állóeszköz-selejtezés, a létszámszámítás, a felhalmozási adó, s számos más kérdés kör problémáira. A MÜSZI szerepe tulajdonképpen a közvetítés volt: az, hogy megszervezte, első kézből kaphassanak választ kérdéseikre az érdeklődők. Az ország négy régiójában szerveztek hasonló fórumot, ez már hagyomány a vállalat munkájában.

Nem önzetlenül teszik mindezt: céljuk egy magasabb színvonalú számviteli kultúra kialakítása. Ehhez árulják számítógépeiket, és a hozzájuk készült programokat. Az előadások szünetében itt is bemutatták a Commodore 64-est és a Híradástechnikai Szövetkezet PTA 4000-es kisszámítógépet, valamint azokat a programokat, amelyek e gépekkel megkönnyítik a mérlegkészítést és az új szabályozók szerinti tervek, számviteli feladatok elvégzését. A MÜSZI információs szolgálata a fórumon fölmerült kérdésekre adott válaszokat hamarosan írásban is hozzáférhetővé teszi.

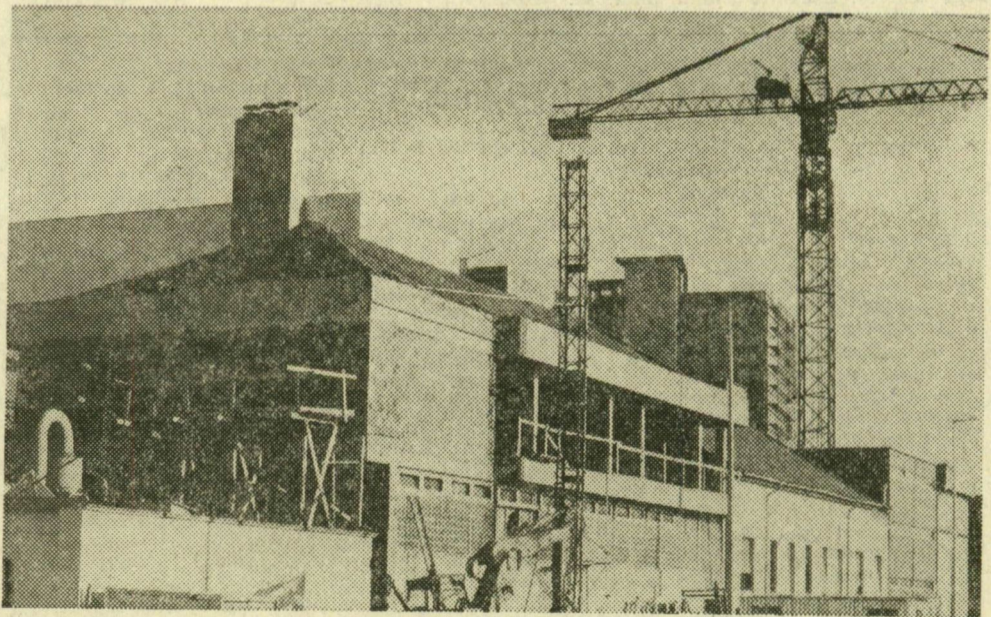
Erre a bizonyos számviteli kultúrára ezentúl, a korábbiaknál is nagyobb szükség lesz. A fórumon jó néhány kérdés végződött úgy: ez és ez a helyzetünk, mit tegyünk? A válasz pedig ez volt: Önöknek kell eldönteniük. A nagyobb önállóság állandó döntéskényszerrel jár, jól dönteni viszont csak pontos adatok, egyértelmű jogszabály-értelmezés alapján lehet.

T. I.

Kitüntetés

Az Elnöki Tanács Kardos Lajosnak, a pszichológiai tudomány doktora, nyugalmazott egyetemi tanárnak kiemelkedő tudományos munkássága elismeréseként 85. születésnapja alkalmából a Magyar Népköztársaság Zászlórendje kitüntetés adományozta.

A kitüntetést Trautmann Rezső, az Elnöki Tanács helyettes elnöke adta át csütörtökön a Parlamentben. Jelen volt a kitüntetés átadásánál Földiák Gábor művelődési miniszterhelyettes.

Jó ütemben haladnak az építők az „Öreg” szalámigyár rekonstrukciójával. A Maros utcai üzem korszerűsítéséről készített fotóriporterünk felvétel. Ez idáig már elkészült a 2. számú érlelőtorony, a kifagyasztó alagút, és befejeződött a kazánház felújítása. Negyvennél több kivitelező formálja újjá a Tisza-parti „műhelyt”.

Az előterjesztett beszámolóból szomorú kép bontakozott ki. Sajnálatos, hogy a megye népességében jelentős arányt képviselnek azok az emberek, akik — veleszületett, vagy életük során szerzett — súlyos károsodásuk folytán nehéz körülmények között élnek. Ide tartoznak a látásukat veszített, hallássérült, mozgásukban korlátozott és értelmi fogyatékoságuk miatt rokkantnak minősülők. Többségüknél a munkaképesség csökkenésének mértéke meghaladja a 60—70 százalékot. Képzésükhöz és munkába állásukhoz sajátos feltételek szükségesek. A speciális élet- és munkakörülményeket részben a család, részben pedig az állami intézmények hálózata biztosítja.

Pontos adatok nincsenek számukról, általában az egyes állami juttatásokról vezetett nyilvántartásokra hivatkoznak, illetve az érdekvédelmi szervezetek adataira. Ezek szerint Csongrád megyében a vakok számát 1990-re, a hallássérülteket 2 ezerre, a mozgáskorlátozottakat 3 ezerre becsülik, az értelmi fogyatékosok száma 2 ezer, míg egyéb okok miatt súlyosan rokkantak száma 1500 főre tehető. Ez a megye lakosságának 2,3 százaléka, s akkor még nem